Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

9 ta' Novembru 2006(*)

"Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu –Artikoli 49 KE u 50 KE – Libertà li ji?u pprovduti servizzi – Attivitajiet fis-settur tal-kostruzzjoni – ?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa fil-qasam tal-kostruzzjoni – Le?i?lazzjoni nazzjonali li tobbliga t-twettiq ta' tnaqqis ta' 15% fuq is-somom dovuti lil kontraenti mhux irre?istrati fil-Bel?ju – Le?i?lazzjoni nazzjonali li tistabbilixxi responsabbiltà in solidum g?ad-debiti fiskali ta' kontraenti mhux irre?istrati fil-Bel?ju "

Fil-kaw?a C-433/04,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ta?t l-Artikolu 226 KE, imressaq fit-8 ta' Ottubru 2004,

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrapre?entata minn D. Triantafyllou, b?ala a?ent, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti

vs

Ir-Renju tal-Bel?ju, irrappre?entat minn E. Dominkovits, b?ala a?ent, assistita minn B. van de Walle de Ghelcke, Avocat,

konvenut

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President ta' l-Awla, M.J. N. Cunha Rodrigues u E. Levits (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: A. Tizzano,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta ta' 6 ta' April 2006,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Bir-rikors tag?ha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tikkonstata li, billi obbliga lil prin?ipali ta' l-impjegati u l-kuntratturi, li jiddependu fuq kontraenti barranin mhux irre?istrati fil-Bel?ju, inaqqsu 15% tas-somma dovuta g?al xog?lijiet mwettqa (iktar ‘il quddiem l-"obbligu ta' tnaqqis") u billi impona fuq l-istess prin?ipali ta' l-impjegati u kuntratturi responsabbiltà *in solidum* g?ad-debiti fiskali ta' tali kontraenti (iktar ‘il quddiem ir-"responsabbiltà *in solidum*"), ir-Renju tal-Bel?ju naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u skond l-Artikolu 49 KE u 50 KE.

Il-Kuntest ?uridiku nazzjonali

2 Fil-Bel?ju, il-Li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul 1992, awtorizzata bid-Digriet Irjali ta' l-10 ta' April 1992 (Supplement g?al *Moniteur belge* tat-30 ta' Lulju 1992), kif emendat mid-Digriet Irjali tas-26 ta' Di?embru 1998 dwar mi?uri sabiex ti?i addattata l-le?i?lazzjoni dwar ir-responsabbiltà *in solidum* g?ad-debiti so?jali u fiskali b'applikazzjoni ta' l-Artikolu 43 tal-li?i tas-26 ta' Lulju 1996 dwar il-modernizzazzjoni tas-sigurtà so?jali u g?all-i?gurar tas-sostenibbiltà ta' l-iskemi statutorji tal-pensjonijiet (*Moniteur belge* tal-31 ta' Di?embru 1998, p 42140, iktar 'il quddiem i?-"CIR 92") g?andha fit-Titolu VII tag?ha, dwar l-istabbiliment u l-irkupru tat-taxxa, Kapitolu VIII, intitolat, "Irkupru tat-taxxa", li fih tidher sezzjoni II, intitolata "Attivitajiet li g?alihom g?andu ji?i mqabbad kuntrattur irre?istrat".

3 Diversi attivitajiet huma msemmija fis-settur tal-kostruzzjoni, iddeterminati skond l-Artikolu 400, 1°, tal-CIR 92, b'Digriet Irjali.

4 L-Artikolu 402 tal-Cir 92 jiddisponi:

"§ 1. Il-prin?ipal li, g?ax-xog?lijiet previsti fl-Artikolu 400, iqabbad kuntrattur mhux irre?istrat fil-mument tal-konklu?joni tal-ftehim, huwa responsabbli *in solidum* g?all-pagamenti tad-debiti fiskali tal-kontraenti tieg?u.

§ 2. Il-kuntrattur li, g?ax-xog?lijiet previsti fl-Artikolu 400, 1°, iqabbad subappaltatur mhux irre?istrat fil-mument tal-konklu?joni tal-ftehim, huwa responsabbli *in solidum* g?all-pagamenti tad-debiti fiskali tal-kontraenti tieg?u.

[…]

§ 5. Ir-responsabbiltà *in solidum* hija limitata g?al 35 fil-mija tal-prezz totali tax-xog?lijiet, li ma tinkludix it-taxxa fuq il-valur mi?jud, mog?ti lill-kuntrattur jew lis-subappaltatur mhux irre?istrat.

Hija tista' ti?i stabbilita g?al pagamenti prin?ipali, ?iediet, spejje? u interessi, tkun xi tkun id-data ta' l-istabbiliment tag?hom:

1° tad-debiti kollha rigward it-taxxi diretti u taxxi simili mat-taxxa fuq id-d?ul relattivi g?all-perijodi taxxabbli li fihom saru x-xog?lijiet u g?all-perijodi pre?edenti taxxabbli;

2° tad-debiti kollha rigward it-tnaqqis g?all-perijodi li fihom saru x-xog?lijiet u g?all-perijodi pre?edenti;

3° id-dejn fiskali ta' ori?ini barranija li g?alihom l-assistenza g?all-irkupru tkun intalbet fil-kuntest ta' ftehim internazzjonali.

[…]"

5 L-Artikolu 403 tal-CIR 92 jipprovdi li :

"§ 1. Il-prin?ipal li jwettaq pagament s?i? jew parzjali tal-prezz tax-xog?lijiet previst fl-Artikolu 400, 1°, lil kuntrattur li, fil-mument tal-pagament, mhuwiex irre?istrat, huwa marbut, waqt il-pagament li j?omm u j?allas 15 fil-mija ta' l-ammont li huwa responsabbli biex i?allas, li ma tinkludix it-taxxa g?all-valur mi?jud, lil uffi??jal ma?tur mir-Re u skond il-modalitajiet li jiddetermina hu.

§ 2. Il-kuntrattur li jwettaq pagament s?i? jew parzjali tal-prezz tax-xog?lijiet previst fl-Artikolu 400, 1°, lil subappaltatur huwa marbut, waqt il-pagament, li j?omm u j?allas 15 fil-mija ta' l-ammont li

huwa dovut minnu, li ma tinkludix it-taxxa g?all-valur mi?jud, lil uffi?jal ma?tur mir-Re u skond il-modalitajiet li jiddetermina hu.

Il-kuntrattur huwa dejjem e?enti, skond il-kundizzjonijiet u modalitajiet iddeterminati mir-Re, mill-obbligu ta' ?amma u ?las previst fl-ewwel subparagrafu jekk, fil-mument tal-pagament, is-subappaltatur ji?i rre?istrat b?ala kuntrattur.

§ 3. Jekk ikun il-ka?, l-ammonti m?allsa b'e?ekuzzjoni ta' l-Artikolu pre?enti jitnaqqsu mill-ammont li g?alih il-prin?ipal jew il-kuntrattur ikunu responsabbli skond l-Artikolu 402."

6 L-Artikolu 404 tal-CIR 92 jipprevedi li jekk i?-?amma prevista fl-Artikolu 403 ta' dan il-kodi?i ma ti?ix implementata, multa amministrattiva li tirrapre?enta d-doppju ta' l-ammont dovut ti?i imposta fuq il-prin?ipal, jew fil-ka? previst fl-Artikolu 403(2), ta' l-istess li?i, fuq il-kuntrattur.

7 L-Artikolu 406(1) tal-CIR jiddisponi:

"L-ammont im?allas bl-implementazzjoni ta' l-Artikolu 403 iservi, prin?ipalment, g?all-estinzjoni tad-debiti fiskali previsti fl-Artikolu 402, tal-multi u, sussegwentement, tad-debiti fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur mi?jud."

8 L-Artikolu 407 tas-CIR 92 jeskludi l-applikazzjoni ta' l-Artikoli 402 u 403 fuq il-prin?ipal fejn dan huwa persuna fi?ika li qieg?ed jag?mel xog?lijiet g?al finijiet strettament privati.

9 L-attivitajiet previsti fl-Artikolu 400, 1°, tas-CIR 92 huma msemmija fl-ewwel Artikolu tad-Digriet Irjali tas-26 ta' Di?embru 1998 dwar l-implementazzjoni ta' l-Artikoli 400, 401, 403, 404 u 406 tas-[CIR 92] 1992 u ta' l-Artikolu 30bis tal-li?i tas-27 ta' ?unju 1969 li temenda d-Digriet Le?i?lattiv tat-28 ta' Di?embru 1944 dwar is-sigurtà so?jali tal-?addiema, (*Moniteur belge* tal-31 ta' Di?embru 1998, p. 42147). Skond l-ewwel paragrafu ta' dan l-Artokolu dawn huma l-attivitajiet li ?ejjin :

"1° l-e?ekuzzjoni ta' xog?ol fil-bini. Xog?ol fil-bini jfisser : kull xog?ol ta' kostruzzjoni, transformazzjoni, ?vilupp, tiswija, manutenzjoni, tindif u demolizzjoni, ta' l-immobbli kollu jew parti minnu, kif ukoll kull operazzjoni li taqa' ta?t il-provvista ta' proprjetà mobbli u t-tqeg?id tag?ha fi proprjetà immobbli b'tali mod li dan il-mobbli jsir immobbli fin natura tieg?u;

2° kull operazzjoni anki jekk mhux prevista fis-subparagrafu 1°, li taqa' ta?t il-provvista u l-fissar mal-bini:

a) l-elementi kollha jew parti minnhom li jikkostitwixxu installazzjoni ta' tis?in i??entralizzat jew arja kundizzjonata, li jinkludu *burners*, ri?ervi u apparat ta' regolazzjoni u ta' kontrolli konnessi mal-kaldarun jew mar-radjatur;

b) l-elementi kollha jew parti minnhom li jikkostitwixxu installazzjoni sanitarja tal-bini, u b'mod iktar ?enerali, l-apparat fiss kollu g?al u?u sanitarju jew i?eniku mwa??al ma' kondotti ta' l-ilma jew tad-drana??;

c) l-elementi kollha jew parti minnhom li jikkostitwixxu installazzjoni elettrika tal-bini, barra l-apparat tad-dawl u l-lampi;

d) l-elementi kollha jew parti minnhom li jikkostitwixxu installazzjoni ta' qanpiena elettrika, installazzjoni ta'allarm elettriku g?all-intra??ar tan-nar u g?all-protezzjoni kontra s-serq, u installazzjoni ta' ?itofonu;

e) ta' gwardarobbi, sinkijiet, armadji tas-sink, u ta' ta?t is-sink, armadji tat-twaletta u ta' ta?t it-

twaletta, koperturi tal-fran, ventilaturi u apparat sabiex tg?addi l-arja g?all-k?ina jew g?all-kamra tal-banju;

f) ta' persjani u lqug? g?ad-dawl fuq in-na?a ta' barra tal-bini;

3° kull operazzjoni, anki jekk mhux prevista fis-subparagrafu 1°, li taqa' ta?t il-provvista u l-iffissar mal-bini ta' kisi tal-?ajt jew ta' l-art, kemm jekk titlob twa??il mal-bini kemm jekk titlob biss qtug? sempli?i, fil-post, skond id-dimensjonijiet tas-superfi?ji li trid titg?atta;

4° ix-xog?lijiet ta' ffissar, tqeg?id, tiswija, manutenzjoni, tindif tal-bini previsti fis-subparagrafi 2° jew 3°;

5° it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persunal fid-dawl ta' l-e?ekuzzjoni ta' attività prevista fl-Artikolu pre?enti."

10 L-Artikolu 23 ta' dan id-Digriet Irjali, li jemenda l-Artikolu 209 ta?-CIR 92, jistabbilixxi l-modalitajiet li bihom l-ammonti mnaqqsa b’applikazzjoni ta' l-Artikolu 403 ta?-CIR 92 jistg?u jit?allsu lura. Skond dan l-Artikolu, fil-ka? fejn l-ammonti mnaqqsa mhumiex affettwati mill-pagament tad-debiti fiskali, jing?ataw lura lil min jag?mel it-talba kemm jista’ jkun malajr u l-aktar tard f’sitt xhur mid-data tal-pre?entazzjoni regolari tat-talba g?all-?las lura.

Il-Pro?edura prekontenzju?a

11 B'ittra ta’ intimazzjoni tat-13 ta' Frar 2001, u wara, b'opinjoni motivata tat-23 ta' Ottubru 2001, il-Kummissjoni nnotifikat lir-Renju tal-Bel?ju li hija kienet tikkunsidra d-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-obbligu ta' tnaqqis u r-responabbiltà *in solidum* b?ala inkompattibbli ma' l-Artikoli 49 KE u 50 KE. L-imsemmija opinjoni stiednet dan l-Istat Membru jie?u l-mi?uri ne?essarji sabiex jikkonforma ru?u fi ?mien xahrejn mid-data li huwa r?ieva l-imsemmija opinjoni. Peress li ma kinitx sodisfatta bir-risposta tar-Renju tal-Bel?ju g?all-imsemmija opinjoni, il-Kummissjoni ppre?entat dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

Fuq is-su??ett tar-rikors

12 Qabel kollox, g?andu ji?i indikat li l-?vern Bel?jan ikkontesta l-appro?? mag??ul mill-Kummissjoni u afferma li qabel l-e?ami ta' l-obbligu ta' tnaqqis u tar-responabbiltà *in solidum*, kellu jkun hemm e?ami ta’ l-obbligu ta' re?istrazzjoni, sa fejn l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum* huwa parti integrali ta' sistema ikbar tal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa. Dan il-Gvern isostni li jekk id-dritt Komunitarju ma jipprekludix l-obbligu ta' re?istrazzjoni, l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum* g?andhom ukoll jitqiesu li huma kompattibbli ma' dan id-dritt.

13 F'dan ir-rigward huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat li l-kwistjoni ta' kompattibbiltà mad-dritt Komunitarju ta' l-obbligu ta' re?istrazzjoni ma jippre?udikax ne?essarjament il-kompattibbiltà, ma' dan id-dritt, ta' l-obbligu ta' tnaqqis u tar-responsabbiltà *in solidum*.

14 Barra minn hekk, u kontra s-sitwazzjoni li tat lok g?all-ka? li wassal g?as-sentenza ta' l-4 ta' Mejju 2006, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju Unit, C-98/04, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, l-e?ami ta' l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum* jista’ ji?i ddisasso?jat ma' l-obbligu ta' re?istrazzjoni.

Fuq in-nuqqas allegat

L-argumenti tal-partijiet

15 Il- Il-Kummissjoni ssostni li l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum* jmorru kontra l-Artikoli 49 KE u 50 KE min?abba l-fatt li huma g?andhom in-natura li jiddisswadu l-prin?ipali u l-kuntratturi milli jqabbdu kontraenti mhux stabbiliti u mhux irre?istrati fil-Bel?ju u b'hekk jo?olqu ostaklu reali g?al fornituri mhux stabbiliti u mhux irre?istrati fil-Bel?ju li jixtiequ joffru s-servizzi tag?hom.

16 Il-Kummissjoni tqis li kemm l-obbligu ta' tnaqqis kif ukoll ir-responsabbiltà *in solidum* huma mi?uri li mhumiex i??ustifikati.

17 Fir-rigward ta' l-obbligu ta' tnaqqis, il-Kummissjoni tafferma li, peress li d-debiti fiskali li l-awtoritajiet Bel?jani jsostnu li jridu jiggarantixxu l-irkupru tieg?u bl-obbligu ta' tnaqqis ma je?istux, fil-ma??oranza tal-ka?ijiet, fil-prin?ipal ta' fornitur mhux stabbilit fil-Bel?ju li jwettaq xi xog?lijiet bis-sa??a tal-moviment liberu tas-servizzi, ebda ra?uni imperattiva marbuta mal-prevenzjoni ta' l-eva?joni tat-taxxa ma ti??ustifika din il-mi?ura.

18 Il-Kummissjoni ssostni li l-applikazzjoni ?enerali tat-tnaqqis jmur b'kull mod lil hinn mill-g?an li g?andu jil?aq, u li, fis-sitwazzjonijiet spe?ifi?i fejn id-debiti fiskali g?andhom jit?allsu jew jin?abru fil-Bel?ju, jistg?u jintu?aw mezzi o?ra li huma inqas restrittivi u adatti a?jar g?all-g?an imfittex.

19 Fir-rFir-rigward tar-responsabbiltà *in solidum*, il-Kummissjoni ssostni li hija sproporzjonata, peress li je?istu mezzi inqas restrittivi sabiex jiggarantixxu l-?las jew l-irkupru tad-debiti fiskali eventwali tal-kontraenti.

20 Barra minn hekk, il-Kummissjoni tikkontesta l-applikazzjoni tar-responabbiltà *in solidum* tal-prin?ipal jew tal-kuntrattur mhux biss g?ad-debiti fiskali tal-kontraenti relattivi g?ax-xog?lijiet imwettqa minnhom, i?da g?ad-debiti fiskali tieg?u kollha relattivi g?all-perijodu tax-xog?ol, kif ukoll g?all-perijodi pre?edenti, ?a?a li timplika r-responsabbiltà g?ad-debiti fiskali relattivi g?al xog?lijiet mwettqa minn persuni o?ra.

21 Il-Kummissjoni tikkritika wkoll l-applikazzjoni awtomatika tar-responsabbiltà *in solidum*, fin-nuqqas ta' kull tort minn na?a tal-prin?ipal jew tal-kuntrattur, u ??id li n-nuqqas ta' possibbiltà li ti?i kkontestata l-fondatezza tad-debiti fiskali mill-prin?ipal jew il-kuntrattur *in solidum* responsabbli g?all-?las tag?hom tikkonsisti fi ksur tad-drittijiet tad-difi?a.

22 Il-Gvern Bel?jan iwie?eb li l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum*, b?ala modalitajiet ta' rkupru tad-debiti fiskali fis-settur tal-kostruzzjoni, ma jo?loqx restrizzjoni g?all-a??ess tas-suq u lanqas g?all-moviment liberu tas-servizzi. Peress li l-mi?uri kontenzju?i huma applikabbli bla distinzjoni tant jekk jirrigwardaw impri?i stabbiliti fil-Bel?ju, kif ukoll jekk jirrigwardaw impri?i stabbiliti fi Stat Membru ie?or, il-Kummissjoni naqset li turi li l-operaturi Bel?jani huma inqas m?ajrin li jqabbdu kontraenti mhux irre?istrati minn Stat Membru ie?or mill-kontraenti Bel?jani mhux irre?istrati.

23 BarraBarra minn hekk, il-Gvern Bel?jan isostni li l-mi?uri kontenzju?i huma ??ustifikati min?abba ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali marbuta mal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa fis-settur tal-kostruzzjoni. Skond dan il-Gvern, l-obbligu ta' tnaqqis u ta' responsabbiltà *in solidum* huma parti minn sistema ?enerali ta' disswa?joni u prevenzjoni ta' sistemi ta' frodi, u li g?andhom b?ala g?an, minn na?a, li jinkora??ixxu r-rikors g?all-kontraenti rre?istrati, u min-na?a l-o?ra, li jiggarantixxu l-irkupru tad-debiti fiskali tal-kontraenti mhux irre?istrati.

24 G?aldaBarra minn hekk, il-Gvern Bel?jan jikkontesta l-argument tal-Kummissjoni li jg?id li, b?ala regola ?enerali, il-fornituri barranin mhumiex su??etti g?al taxxi diretti jew indiretti fil-Bel?ju. Dan il-Gvern jindika, b'mod partikolari, li, peress li postijiet ta' kostruzzjoni jaqb?u ?ertu tul ta’

?mien, il-benefi??ji li ji??eneraw huma su??etti g?at-taxxa tan-non residenti fil-Bel?ju, b?alma huma su??etti l-pagi m?allsa minn tali stabbiliment lil persunal impjegat fil-Bel?ju, ?a?a li timplika li l-fornitur barrani jista' jkun taxxabbli g?at-tnaqqis mis-sors fir-rigward ta' dawn il-pagi. Bl-istess mod, fornitur jista' wkoll ikun taxxabbli g?at-tnaqqis mis-sors g?all-pagi m?allsa lil persunal barrani impjegat fil-Bel?ju g?al iktar minn 183-il ?urnata waqt perijodu ta' tnax-il xahar jew lil persunal residenti fil-Bel?ju. Bl-istess mod, il-Gvern Bel?jan semma diversi sitwazzjonijiet li fihom fornitur minn Stat Membru ie?or huwa su??ett g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, b'mod partikolari meta l-kontraenti ta' dan il-fornitur mhuwiex marbut bis-sottomissjoni ta' dikjarazzjoni perjodika fir-rigward ta' din it-taxxa (b?ala e?empju, l-isptarijiet u l-istabbilimenti ta' tag?lim), jew ikun persuna taxxabbli stabbilita barra l-pajji? li m'g?andhiex stabbiliment fiss u lanqas rappre?entant responsabbli fil-Bel?ju.

25 Filwaqt li jirreferi g?as-sentenza ta' l-10 ta' Mejju 1995, fil-kaw?a Alpine Investments (C-384/93, ?abra p. I-1141), l-imsemmi Gvern Bel?jan jafferma li, fin-nuqqas ta' armonizzazzjoni Komunitarja, mhuwiex sproporzjonat li ji?u stabbiliti regoli ta' applikazzjoni ?enerali li ma jag?mlux distinzjoni sabiex issir ?lieda effika?i kontra l-eva?joni tat-taxxa fil-qasam tal-kostruzzjoni.

26 Huwa jsostni wkoll li l-irkupru tad-debiti fiskali permezz tal-mezzi klassi?i (b'mod partikolari *a posteriori* b’mezz ?udizzjarju) wera li kien inadegwat fil-ka? spe?ifiku tal-fornituri ta' ?addiema.

27 Fir-rigward, b'mod partikolari tar-responsabbiltà *in solidum*, il-Gvern Bel?jan jindika li l-Kummissjoni bba?at ru?ha bi ?ball fuq is-sitwazzjoni ta' prin?ipali jew kuntratturi Bel?jani minnflok ma evalwat dik tal-kontraenti mhux irre?istrati u analizzat il-proporzjonalità tal-mi?ura in kwistjoni fir-rigward ta' l-g?an imfittex.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

28 Fl-ewwel lok, g?andu ji?i mfakkar li hija ?urisprudenza kostanti li l-Artikolu 49 KE je?i?i mhux biss it-tne??ija ta' kull diskriminazzjoni fil-konfront ta' dak li jipprovdi servizzi u li huwa stabbilit fi Stat Membru ie?or min?abba n-nazzjonalità tieg?u, i?da wkoll l-abolizzjoni ta' kull restrizzjoni, wkoll jekk tapplika indistintament g?al dawk li jipprovdu servizzi, kemm nazzjonali u kemm dawk ta' Stati Membri o?rajn, meta hija ta' natura li tipprojbixxi, li tfixkel, jew li tirrendi inqas attraenti l-attivitajiet ta' min jipprovdi servizz fi Stat Membru ie?or meta, fl-Istat Membru ta' ori?ini tieg?u, legalment jag?ti servizzi simili (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-25 ta' Lulju 1991, Säger, C-76/90, ?abra p. I-4221, punt 12; tas-7 ta' Frar 2002, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-279/00, ?abra p. I-1425, punt 31, tat-13 ta' Frar 2003, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-131/01, ?abra p. I-1659, punt 26; tad-19 ta' Jannar 2006, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C-244/04, ?abra p. I-885, punt 30, u tal-15 ta' ?unju 2006, Il-Kummissjoni vs Franza, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punt 37).

29 Hekk kif indika l-Avukat ?eneral fil-konklu?jonijiet tieg?u, il-mi?uri li jistg?u jwasslu sabiex jirrendu inqas attraenti g?al operatur li je?er?ità l-libertà li ji?u pprovduti servizzi jaqg?u ta?t il-projbizzjoni stabbilita mit-Trattat KE (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Novembru 2001, De Coster, C-17/00, ?abra p. I-9445, punt 33; tal-11 ta' Di?embru 2003, AMOK, C-289/02, ?abra p. I-5059, punt 36, u tat-18 ta' Marzu 2004, Leichtle, C-8/02, ?abra p. I-2641, punt 32).

30 F'din il-kaw?a, il-fatt li, b’applikazzjoni ta' l-Artikolu 403 ta?-CIR 92, il-prin?ipal jew il-kuntrattur g?andhom inaqqsu favur l-amministrazzjoni Bel?jana somma li tikkorrispondi g?al 15 % tal-prezz mitlub minn fornitur mhux irre?istrat, iwassal biex i?a??ad lill-fornitur mill-possibbiltà li jiddisponi b'mod immedjat minn parti mid-d?ul tieg?u, li ma jkunx jista' jirkupra ?lief wara pro?edura amministrattiva spe?ifika. L-inkonvenjenzi li l-obbligu ta' tnaqqis jirrapre?enta g?all-fornituri mhux irre?istrati fil-Bel?ju, jistg?u, g?aldaqstant, jiddiswaduhom milli jkollhom a??ess g?as-suq Bel?jan sabiex jipprovdu servizzi fil-qasam tal-kostruzzjoni.

31 BBl-istess mod, il-fatt li, b’applikazzjoni ta' l-Artikolu 402 ta?-CIR 92, il-prin?ipal jew il-kuntrattur li jqabbad fornitur mhux irre?istrat fil-Bel?ju jsir responsabbli *in solidum* g?ad-debiti fiskali kollha ta' dan il-fornitur relattivi g?al perijodi taxxabbli minn qabel sa 35 % tal-prezz ta' xog?lijiet li g?andhom isiru jista' jiddisswadi lil dan il-prin?ipal jew kuntrattur milli jirrikorri g?as-servizzi ta' fornitur mhux irre?istrat u mhux stabbilit fil-Bel?ju, li jipprovdi legalment dawn is-servizzi fl-Istat Membru fejn huwa stabbilit. Jekk huwa minnu li r-responsabbiltà *in solidum* hija applikabbli ming?ajr distinzjoni fil-ka? ta’ rikors g?al fornitur mhux irre?istrat, ikunx stabbilit fil-Bel?ju jew fi Stat Membru ie?or, g?andu madankollu ji?i kkonstatat li, ming?ajr ma ??a??ad lill-fornituri mhux stabbiliti u mhux irre?istrati fil-Bel?ju l-possibbiltà li jipprovdu s-servizzi tag?hom, id-dispo?izzjoni kontenzju?a tirrendi diffi?li l-a??ess g?as-suq Bel?jan.

32 L-obbligu ta' tnaqqis u tar-responsabbiltà *in solidum* jikkostitwixxu g?aldaqstant restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

33 Madankollu, jirri?ulta minn ?urisprudenza kostanti li le?i?lazzjoni nazzjonali li taqa' ta?t qasam li ma kinitx is-su??ett ta' armonizzazzjoni fuq livell Komunitarju u li hija applikabli ming?ajr distinzjoni g?al kull persuna jew impri?a li te?er?ita attività fit-territorju ta' l-Istat Membru kkon?ernat tista', minkejja l-effett restrittiv tag?ha fuq il-provvista libera tas-servizzi, ti?i ??ustifikata safejn hija tissodisfa ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali li ma tkunx di?à protetta mir-regoli li l-fornitur ikun su??ett g?alihom fl-Istat Membru fejn ikun stabbilit, safejn tkun xierqa sabiex tiggarantixxi li jintla?aq l-g?an mixtieq u sakemm ma tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an (ara s-sentenzi Säger, i??itata iktar 'il fuq, punt 15; tat-23 ta' Novembru 1999, Arblade *et*, C 369/96 u C376/96, ?abra p. I-8453, punti 34 u 35; ta' l-24 ta' Jannar 2002, Portugia Construções, C-164/99, ?abra p. I-787, punt 19; tas-7 ta' Frar 2002, Il-Kummissjoni vs L-Italja, i??itata iktar 'il fuq, punt 33; tal-21 ta' Ottubru 2004, Il-Kummissjoni vs Il-Lussemburgu, C-445/03, ?abra p. I-10191, punt 21, u tad-19 ta' Jannar 2006, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, punt 31).

34 Peress li l-Gvern Bel?jan sostna li l-mi?uri kontenzju?i huma ??ustifikati min?abba ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali relattivi g?all-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa fil-qasam tal-kostruzzjoni, g?andu ji?i vverifikat jekk tali ?ustifikazzjoni tistax ti?i milqug?a.

35 F'dan ir-F'dan ir-rigward, jekk il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet effettivament li l-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa u l-effika?ja tal-kontrolli fiskali jistg?u ji?u invokati sabiex ji?u ??ustifikati r-restrizzjonijiet g?all-e?er?i??ju tal-libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat (ara s-sentenzi tat-8 ta' Lulju 1999, Baxter *et*, C-254/97, ?abra I. 4809, punt 18; tas-26 ta' Settembru 2000, Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju, C-478/98, ?abra p. I-7587, punt 39, u ta' l-4 ta' Marzu 2004, Il-Kummissjoni vs Franza, C-334/02, ?abra p. I-2229, punt 27), hija wkoll indikat li pre?unzjoni ?enerali ta' eva?joni jew ta' frodi ta' taxxa mhumiex bi??ejjed sabiex ji??ustifikaw mi?ura li tag?mel ?sara g?all-g?anijiet tat-Trattat (ara, f'dan is-sens is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq, Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju, punt 45, u ta' l-4 ta' Marzu 2004, Il-Kummissjoni vs Franza, punt 27).

36 Fil-kaw?a pre?enti, anki li kieku kellu ji?i ammess li, f'?erti ka?ijiet i??itati mill-Gvern Bel?jan, il-fornituri ta' servizzi mhux stabbiliti u mhux irre?istrati fil-Bel?ju jistg?u jkunu su??etti g?al taxxi, taxxi minn qabel, taxxi bl-obbligu ta' tnaqqis u g?ar-responsabbiltà *in solidum* sabiex ji?i ggarantit l-irkupru, huwa kostanti li l-applikazzjoni ta' dawn il-mi?uri kontenzju?i mhuwiex limitat g?al dawn il-ka?ijiet biss.

37 Issa, in-ne?essità tal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa mhijiex bi??ejjed sabiex ji?u ??ustifikati l-applikazzjoni ta' l-obbligu ta' tnaqqis u tar-responsabbiltà *in solidum*, b'mod ?enerali u preventiv, lill-fornituri kollha tas-servizzi li mhumiex stabbiliti u mhumiex irre?istrati fil-Bel?ju, filwaqt li parti minnhom mhumiex b?ala prin?ipju su??etti g?al taxxi, g?at-tnaqqis mis-sors u g?at-taxxi

msemmija iktar ‘il fuq.

38 Billi ji?u applikati b'mod awtomatiku u inkundizzjonat, il-mi?uri kontenzju?i ma jippermettux li tittie?ed in kunsiderazzjoni s-sitwazzjoni individwali tal-fornituri ta’ servizzi li mhumiex stabbiliti u rre?istrati fil-Bel?ju.

39 Fir-rigward ta' l-obbligu tat-tnaqqis, mezz inqas restrittiv mi?-?a?da lill-fornituri tas-servizzi tal-possibbiltà li jiddisponu immedjatament minn parti rilevanti tad-d?ul tag?hom tista' tkun li ti?i prevista sistema bba?ata fuq l-iskambju ta' informazzjoni bejn il-prin?ipali u l-kuntratturi u l-amministrazzjoni fiskali Bel?jana, li tippermetti, per e?empju, lill-prin?ipali u lill-kuntratturi jinformaw ru?hom dwar l-eventwali debiti fiskali tal-kontraenti tag?hom jew l-istabbiliment ta' obbligu ta' informazzjoni lill-amministrazzjoni fiskali Bel?jana ta' kull impjieg tal-kontraenti mhux irre?istrati u ta' kull pagament li jsir lilhom.

40 Bl-istess mod, fir-rigward tar-responsabbiltà *in solidum*, sabiex ji?i limitat l-effett disswa?iv li din to?loq g?all-prin?ipali u g?all-kuntratturi fir-rigward tal-fornituri mhux irre?istrati kollha, kemm ikunu b?ala prin?ipju su??etti g?at-taxxa, g?at-tnaqqis mis-sors u g?at-taxxi msemmija iktar 'il fuq u kemm jekk le, li jkunu josservaw l-obbligi fiskali tag?hom jew le, mezz inqas restrittiv jista' jkun dak li ti?i prevista l-possibbiltà g?all-fornituri tas-servizzi li juru r-regolarità tas-sitwazzjoni fiskali tag?hom jew li jippermettu lill-prin?ipali u lill-kuntratturi li jevitaw ir-responsabbiltà *in solidum*, jekk iwettqu l-formalitajiet sabiex jassiguraw ru?hom dwar ir-regolarità tas-sitwazzjoni fiskali tal-fornituri ta' servizzi li bi ?siebhom iqabbdu.

41 Barra minn hekk, kif ukoll jirrileva l-Avukat ?eneral fil-punt 42 tal-konklu?jonijiet tieg?u, in-natura sproporzjonata tal-mi?uri kontenzju?i hija msa??a mill-applikazzjoni kumulattiva tag?hom.

42 G?aldaqstant, g?andu ji?i kkonstatat li, billi jobbliga lill-prin?ipali u lill-kuntratturi li jqabbdu kontraenti barranin mhux irre?istrati fil-Bel?ju jnaqqsu 15% tas-somma dovuta g?ax-xog?lijiet mag?mula u jimponi fuq l-istess prin?ipali u kuntratturi responsabbiltà *in solidum* g?ad-debiti fiskali ta' tali kontraenti, ir-Renju tal-Bel?ju naqas mill-obbligi tieg?u skond l-Artikoli 49 KE u 50 KE.

Fuq l-ispejje?

43 Skond l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Pro?edura, il-parti li titlef il-kaw?a g?andha tbati l-ispejje?, jekk dawn ikunu ?ew mitluba. Peress li r-Renju tal-Bel?ju tilef, hemm lok li huwa ji?i ordnat ibati l-ispejje? kif mitlub mill-Kummissjoni.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (l-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi

1) **Billi jobbliga lill-prin?ipali u lill-kuntratturi, li jqabbdu kontraenti barranin mhux irre?istrati fil-Bel?ju, inaqqsu 15% tas-somma dovuta g?ax-xog?lijiet imwettqa u jimponi fuq l-istess prin?ipali u kuntratturi responsabbiltà *in solidum* g?ad-debiti fiskali ta' tali kontraenti, ir-Renju tal-Bel?ju naqas mill-obbligi tieg?u skond l-Artikoli 49 KE u 50 KE.**

2) **Ir-Renju tal-Bel?ju g?andu jbati l-ispejje?.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.